

Sygn. akt II PK 68/14

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa T. T.
przeciwko M. Sp. z o.o. w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 października 2014 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w W.
z dnia 7 listopada 2013 r., sygn. akt VII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z 7 listopada 2013 r. oddalił apelację skarżącego powoda T. T. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z 6 czerwca 2013 r., którym oddalono jego powództwo o przywrócenie do pracy po wypowiedzeniu umowy o pracę. Wypowiedzenie za przyczyny podawało: 1) spełnienie wymaganych warunków do otrzymania świadczeń emerytalnych (wiek i staż pracy); 2) liczne skargi pasażerów spowodowane odmową przewożenia rowerów w trakcie wykonywania obowiązków kierowcy autobusu na liniach komunikacyjnych; 3) niestosowanie się do wydanych przez przełożonych poleceń służbowych. Sąd

wypowiedzenie uznał za zasadne. Powód nie wykonywał poleceń przełożonych odnośnie przewożenia rowerów w autobusach pomimo przeprowadzonych z nim rozmów dyscyplinujących. Powód doprowadzał do konfliktów, których podłożem było przekonanie o niekompetencji osób mających inne niż on zdanie na temat interpretacji przepisów dotyczących przewożenia w środkach komunikacji miejskiej bagażu w postaci rowerów. Powód nie zgadzał się ze zdaniem przełożonych, że rower w autobusie można przewozić, jeżeli nie zagraża to innym pasażerom i jest uzasadnione okolicznościami danego przypadku. Powód nie zmienił swojego postępowania i pomimo ostrzeżeń pracodawcy ponownie odmówił przewiezienia roweru autobusem. Odmowa powoda dotycząca przewozu rowerów źle wpływała na wizerunek strony pozwanej. Przewóz roweru nie stanowił zagrożenia dla zdrowia i życia pasażerów.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawę przesądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. „albowiem w świetle zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego powyżej sformułowana podstawa kasacyjna wskazuje na istnienie w niniejszej sprawie istotnych zagadnień prawnych, w zakresie (wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie): A. konieczności ustalenia, czy dopuszczalnym i zgodnym z prawem jest wypowiedzenie umowy o pracę pracownikowi zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony ze wskazaniem jako podstawy tego wypowiedzenia rzekomego naruszenia przepisów prawa miejscowego obowiązującego u pracodawcy (Regulaminu przewozu osób i bagażu środkami lokalnego transportu zbiorowego M. Sp. z o.o. w W. w brzmieniu ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem nr (...) Prezydenta W. z dnia 11 maja 2012 r.), w sytuacji, gdy przepisy tego aktu prawa miejscowego są niezgodne z przepisem prawa powszechnie obowiązującego (tj. z dyspozycją art. 66 § 4 pkt 1 ustawy prawo o ruchu drogowym), a pracownik podczas wykonywania swych obowiązków stosował się do tego przepisu prawa powszechnie obowiązującego? oraz B. konieczności ustalenia, czy pracownik może odmówić wykonania polecenia pracodawcy opartego na przepisie prawa miejscowego, który to przepis jest niezgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, oraz czy zaniechanie wykonania takiego polecenia (opartego na przepisie prawa miejscowego

niezgodnego z prawem powszechnie obowiązującym) może stanowić podstawę do wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę?”.

Pozwany wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy i dlatego nie został uwzględniony.

Sformułowane we wniosku kwestie (wyżej *in extenso* A i B) osobno a nawet razem nie mają rangi istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż nie wykraczają poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa w konkretnej sprawie. To zaś należy do podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., do której wniosek nie odwołuje się i nawet hasłowo nie twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Istotne zagadnienie prawne to problem juretycznie doniosły o niemałym znaczeniu dla dziedziny prawa, opracowany na podstawie analizy przepisów, orzecznictwa a nawet doktryny, po której to w pierw sam skarżący może stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy. Pytanie o dopuszczalność i zgodność z prawem wypowiedzenia ściśle łączy się z sytuacją powoda w jego (konkretnej) sprawie. Istotne zagadnienie prawne nie może być redukowane do rozwiązywania takich kazusów, gdyż wówczas funkcja podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. będzie bezprzedmiotowa i postępowanie kasacyjne stanie się powszechną (trzecią) instancją. Skarżący wszak dąży do ustalenia, że działał zgodnie z prawem, czyli z art. 66 § 4 pkt 1 ustawy prawo o ruchu drogowym, gdyż Regulamin przewozu osób i bagażu był niezgodny z tym przepisem. Nie zamyka to sprawy, gdyż oceniano zasadność wypowiedzenia umowy o pracę na podstawie art. 45 k.p. Stan faktyczny leżący u podstaw wypowiedzenia (przedstawiony w uzasadnieniu wyroku) jest szerszy niż kwestia zgodności Regulaminu z ustawą. Chodziło o zachowanie powoda, które zostało ocenione jako nieprawidłowe w określonych okolicznościach przez inne osoby (pracownicy Centrali Ruchu, kierownik Zakładu Autobusowego, policja). Natomiast

sama abstrakcyjna ocena zgodności czy niezgodności Regulaminu z ustawą niewiele wnosi. Oczywiście jest, że nie powinno być kolizji między ustawą i Regulaminem, choćby ze względu na rangę ustawy jako źródła prawa. Ponadto trudno doszukać się takiej kolizji, skoro według § 12 Regulaminu przewóz rowerów w środkach komunikacji miejskiej może odbywać się pod warunkiem, że nie utrudnia przejścia i nie naraża na szkodę osób i mienia innych pasażerów oraz nie zasłania widoczności obsłudze autobusu lub nie zagraża bezpieczeństwu ruchu. Z § 12 Regulaminu nie wynika więc bezwzględny zakaz przewożenia rowerów w autobusie. Taki bezwzględny zakaz nie wynika również z art. 66 § 4 pkt 1 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

Nie inna ocena odnosi się do drugiej kwestii wniosku (B), gdyż uwaga koncentruje się również tylko na konkretnym zachowaniu powoda, a więc na indywidualnej sprawie, a nie na istotnym zagadnieniu prawnym. Dalsze uzasadnianie tej tezy, w szczególności, że przepis Regulaminu („prawa miejscowego”) nie kolidował z ustawą, co też nie potwierdza zasadności odmowy wykonania polecenia przełożonego, wykracza ponad potrzebę argumentacji, gdyż wniosek nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego. Na etapie przedsądu nie rozpoznaje się podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.), które stanowią odrębny element skargi kasacyjnej i dlatego nie zastępują podstawy przedsądu ani jej uzasadnienia.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., art. 99 k.p.c. w związku art. 398²¹ k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 1 i § 12 ust. 4 pkt 2 (stosowanego odpowiednio do odpowiedzi na skargę kasacyjną) rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.